

Proloog

Eerste kerstdag

Ze boog zich. Knielde neer. Hij zat naast haar. Met zijn handen in zijn schoot. Ze trok het gordijn open om de geur van haartonic en aftershave op te snuiven. Ze vond het prettig bij een man te zijn die haar niet hoefde aan te raken. Haar niet hoefde te veroveren. Ze keek langs hem heen. Voorbij het heden. ‘Vergeef me, vader, want ik heb gezondigd.’

‘Wanneer heb je voor het laatst gebiecht?’

Ze keek hem tersluiks aan. ‘Dat zou u moeten weten. Toen was u er ook.’

Hij hield zijn horloge in het licht en tuurde naar de datum. Het was vrijdag. Ze was woensdag voor het laatst geweest. Ze wist dat hij het wist. Ze wist ook dat zijn geest niet zo oud was als zijn trillende handen en het speeksel in zijn mondhoek suggereerden en dat hij alleen maar op zijn horloge keek om de biecht even uit te stellen.

Met zijn duim wreef hij over het uurwerk. Het was een militair horloge en het deed het nog prima, maar dat was niet de reden waarom hij het droeg. ‘Dat is ongewoon.’

Zonder hem aan te kijken zei ze: ‘Juist u zou moeten weten’ – weer een blik – ‘dat ik allesbehalve gewoon ben.’

Ze hield van diamanten. Had er een lade vol van. Sieraden

allemaal speciaal voor haar gemaakt. Armbanden. Hangers. Oorbellen. Een aantal van elk. Maar de laatste maanden had ze niet geschitterd. Niet geglansd. De enige versiering die ze nu droeg, was het polsbandje met de barcode van haar laatste opname in het ziekenhuis.

Hij keek naar haar pols. ‘Ga je terug?’

Ze schudde haar hoofd. ‘Hiermee kun je een lichaam gemakkelijker identificeren.’

Normaal gesproken genoot ze van hun verbale steekspel, maar vandaag probeerde ze niet gevat te zijn. Haar wangen waren ingevallen. Ze wist dat hij het zag.

Hij doopte zijn duim in de olie. Maakte een teken op haar voorhoofd. ‘Moge God je zegenen, kind.’

Ze hadden elkaar voor het eerst ontmoet toen ze zestien was. En hoewel er sindsdien twintig jaar voorbij was gegaan, was alleen hij ouder geworden. Hij had meer rimpels. Meer donkere vlekken op zijn handen. Een zachtere stem, die soms kraakte en soms klonk alsof hij een brok in zijn keel had. Misschien was dat een gevolg van het roken. Hij leek zijn keel nooit te kunnen schrappen. Wit, glad achterover gekamd haar. Hij was nu 83. Of 84? Ze wist het niet precies. Zij had veel geld uitgegeven om niet te veranderen. Om tijdloos te blijven. En dat was haar, in de ogen van iedereen behalve in die van haarzelf, gelukt.

Ondanks de vele prijzen, te veel om ze allemaal uit te stallen, haar eigen ster op Hollywood Boulevard, een stuk of dertig films, een prijskaartje van acht cijfers, een plek op de ranglijst van ‘de knapste mensen’, een agenda die al vele jaren was vol geboekt, een wereldberoemde naam en een gezicht dat overal werd herkend, was ze juist kwetsbaarder geworden. Minder zelfbewust. Minder zeker over van alles en nog wat. Eigenlijk meer een meisje. Vaker bang dan niet. Ze probeerde het te verbergen, maar bij hem lukte dat niet zo gemakkelijk.

Ze had hem altijd knap gevonden. Eens had ze, op een moment van zwakte, tegen hem gezegd dat hij nu geen priester zou zijn als zij hem in zijn jonge jaren zou hebben ontmoet. Hij had geknikt. Geglimlacht. Een sympathieke glimlach. 'Ik denk dat je gelijk hebt,' had hij gezegd. Verbaasd had ze hem aangekeken. 'Had u God opgegeven voor mij?' Hij had zijn hoofd een beetje schuin gehouden. 'Ik had Hem om toestemming gevraagd en erom gebeden dat Hij die zou geven.' Ze had de kerk rondgekeken. 'Denkt u dat Hij u zou hebben laten gaan?' Hij had zijn blik op de muur gericht. 'Hij houdt me hier niet vast.'

Soms kwam ze hier alleen maar om te ademen.

Ze kwam ter zake. 'Geen drugs. Geen alcohol. Geen seks. Slechts drie scheldwoorden. Maar geen woorden die met een k beginnen.' Ze schudde haar hoofd en glimlachte. 'Dankzij u heb ik de afgelopen weken helemaal geen lol gehad.'

Hij glimlachte. 'Wanneer heb je voor de laatste keer lol gehad?'

Ze keek de andere kant op. Het glas-in-loodraam rees bijna tien meter boven hen op. Het licht viel door de doornenkroon en kleurde haar huid rood en paars. Buiten bewoog een plataan in de wind en creëerde een disco-effect op de marmeren vloer. Ze schudde haar hoofd. Hij boog zich naar haar toe om haar te kunnen horen. Praatte ze zo zacht? Hoewel ze tener was, domineerde ze het toneel en was ze de koningin van Broadway. Bij haar voorstellingen waren geen goedkope plaatsen en dat had helemaal niets met de prijs te maken. 'Ik kan het me niet meer herinneren,' zei ze uiteindelijk moeizaam.

Hij trok zijn ene wenkbrauw op. 'Kun je het niet... of wil je het niet?'

Ze haalde haar schouders op. 'U mag kiezen.'

Hij zweeg even. 'En je gedachten?'

Ze gaf geen antwoord.

Hij ging verder. ‘En je agenda? De laatste keer dat we elkaar spraken, beloofde je dat je minder tijd zou besteden aan het doen alsof je iemand anders bent. En meer tijd aan jezelf-zijn.’

‘Inderdaad.’

Hij reikte haar een papieren zakdoekje aan. Ze snoot haar neus.

‘Ik heb met hen gepraat.’

‘En?’

‘Ik heb een paar dagen gekregen.’

‘En dan?’

‘Ze denken na over nog drie projecten.’ Ze imiteerde de stem van haar agent. Ze rolde met haar ogen. ‘Aanbiedingen die je maar één keer in je leven krijgt.’

‘En zijn ze het waard?’

Ze haalde haar schouders op. ‘Acht cijfers.’

‘Dat vroeg ik niet.’

‘Maar u vindt het wel fijn als ik geld overmaak naar de kerk.’

‘Wat je met je geld doet, is een zaak tussen jou en God.’

‘U klinkt ondankbaar.’

Hij zuchtte en keek haar aan. Hij probeerde oogcontact te maken. Ze ontweek zijn blik.

‘Wat je voor die aanbiedingen moet opofferen, is veel meer waard dan wat je krijgt.’

Ze glimlachte. Nog een traan. ‘Dank u,’ fluisterde ze. Het was een van de redenen waarom ze van hem hield: hij gaf zonder er iets voor terug te verwachten. Ze keek door het raam.

Hij vroeg: ‘Hoe gaat het met slapen?’

Ze haalde haar schouders op. ‘Het gaat.’

‘Dromen?’

‘Geen fijne.’

Een minuut verstreek in stilte. Ze pulkte aan een nagel en

keek uit het raam. De oceaan glinsterde. Een twintigtal pelikanen vloog in V-formatie naar het noorden.

Ze probeerde hem uit te horen. ‘Hebben mensen u ooit verteld dat ze er een einde aan wilden maken?’

‘Ja.’

‘Wat deed u toen?’

‘Ik deed wat ik kon en liet de rest aan God over.’

‘U hebt overal een antwoord voor.’

Hij zweeg. Hij nam de tijd voor haar. Ook om die reden hield ze van hem. Ze zou hem missen. Verder niet veel.

Ze draaide zich om. Hij wist dat ze niet impulsief was, maar wilskrachtig. Dat ze afmaakte waaraan ze begonnen was. Wars was van dramatiek – wat vreemd was in haar vak.

‘Ja?’

Ze sprak zacht. ‘Denkt u dat God ook zonden vergeeft die nog gedaan moeten worden?’

‘God is buiten de tijd.’

Ze wuifde zijn antwoord weg. ‘Dat begrijp ik niet echt.’

Hij knikte, haalde zijn schouders op en glimlachte. ‘Ik ook niet. Waarom zou ik liegen?’ Hij sprak zijn gedachten uit. ‘Ik denk dat God ons verleden, ons heden en onze toekomst allemaal in de tegenwoordige tijd ziet en hoort.’

‘Dat voorspelt weinig goeds voor mij.’

‘Of – hij glimlachte – ‘misschien juist veel.’

Hij wachtte. Ze draaide het papieren zakdoekje in haar hand om en om, schudde haar hoofd en haalde een envelop uit haar zak. ‘Vanwege de gebeurtenissen in de afgelopen maanden heb ik wat meer tijd gehad om na te denken. Om een paar zaken te regelen. Ik heb u als executeur van mijn testament aangesteld. In het geval dat – u weet wel – zou ik graag willen dat u toezicht houdt. Voor de zekerheid. En’ – ze keek hem even aan – ‘dat u zou spreken op mijn begrafenis.’

Hij nam de envelop van haar aan. ‘Ik dacht dat jij op die van mij zou spreken.’

Ze keek om zich heen, door het raam en naar de bomen, en probeerde niet te fatalistisch te klinken. Ze gaf hem een ring met twee sleutels. 'Mijn penthouse in Sky Seven en een kluis bij de bank. Daar vindt u alles wat u nodig hebt. De naam van mijn advocaat is Swisher. Hij heeft de papieren opgesteld.'

'Zou je agent of familie dit niet moeten regelen?'

Een enkele traan. Ze fluisterde: 'Familie,' en glimlachte bitter. Ze keek de andere kant op. 'Ex nummer drie zal kwaad zijn, maar alles is voor u. Doe ermee wat u wilt.'

Hij kneep zijn ogen tot spleetjes. 'Moet ik me zorgen over je maken?'

Ze nam zijn hand tussen de hare. 'Ik heb geen haast. Het gaat beter met me. Echt.' Een geforceerde glimlach. 'Ik heb gewoon... het een en ander geregeld. Voor het geval dat, snapt u. Dat is alles. Overdag ziet alles er wat minder somber uit.' Ze boog haar hoofd. 'Maar als de zon ondergaat en... het zo donker wordt op mijn balkon...' Haar stem stierf weg.

Ze keek op zijn horloge en toen naar de zon. 'Ik moet gaan.' Ze knielde neer. 'O, God, ik heb oprecht berouw...'

Hij schoof naar voren op zijn stoel, stak zijn duim weer in de olie, tekende een kruis op haar voorhoofd en legde zijn hand op haar hoofd. Zijn woorden galmden na. De olie voelde warm aan. '*Ego te absolvo a peccatis tuis in nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti.*'

Ze kwam overeind, gaf hem met trillende lippen een kus op zijn wang, toen nog één, en maakte zijn gezicht nat met haar tranen. Ze slikte de bekentenis die op het puntje van haar tong lag in, verzegelde haar lippen en liep weg. Aan de voet van het altaar bleef ze staan; wantrouwen be kroop haar. Een fluistering. 'Vader?'

Hij stond op. Zijn soutane was wit. Hij leunde op een stok die hij niet nodig had. 'Ja?'

'Dit blijft tussen ons, oké?'

Een hoofdknik. ‘Tussen ons drieën.’ Zijn stem klonk krachtiger. Het kruis torende boven hem uit. Hij zweeg verder.

Na een laatste kniebuiging sloot ze haar ogen. Ze zou gauw genoeg weer met hem spreken.

Hij rechtte zijn rug. ‘Kind –’

Ze wachtte.

Hij deed een stap.

Zachtjes zei ze: ‘Aan iedere film komt een einde, vader. Na elke voorstelling komt het moment waarop het doek valt.’

Hij stak zijn vinger op. Kneep zijn ogen tot spleetjes. Opende zijn mond om iets te zeggen.

Niet via het middenpad, maar door de zijbeuk liep ze de kerk door. Alleen. Bij de achteruitgang trok ze de deur open. De zoute lucht benam haar de adem. Ze wond haar sjaal om haar hoofd, zette haar zonnebril op en liep onder een blauwe lucht met witte wolken de straat op. ‘Dag, vader.’

Kerstavond, achttien uur eerder

Ik wreef in mijn ogen, blies in mijn dampende koffie en stuurde met mijn knieën. Ik haalde niet in en werd ook niet ingehaald. Ik hield de snelheid van de andere auto's aan zonder op te vallen. Daar was ik goed in. Ik reed ongeveer honderdtwintig, net zoals de rest van de automobilisten die vanavond noordwaarts reden. Gehypnotiseerd door de stippellijn ging ik terug in de tijd. Negen jaar? Of waren het er tien? Eerst gingen de jaren langzaam voorbij. Iedere minuut voelde als een dag. Iedere dag als een jaar. Maar hier in de auto stonden de dagen als dominostenen voor mijn voorruit op een rij. De tijd was zowel een oogwenk als een lange slaap geweest.

In iets meer dan zeven uur was ik van de zuidwestelijkste punt van Florida naar de noordoostelijkste uithoek gereden. Ik sorteerde voor, bereikte de spaghettiknoop waar de I-10 de I-95 op de noordoever van de St. John kruist, reed in zuidelijke richting over de Fuller Warren-brug en nam de afrit naar het River City Ziekenhuis – een complex van een stuk of zes gebouwen langs de zuidoever. Jacksonville mag dan niet zo bekend zijn als Chicago, Dallas of New York, maar heeft 's avonds een van de mooiste skylines die ik ooit heb gezien en het ziekenhuis maakt deel uit van dat plaatje.

Vlak voor de mensen van de nachtdienst aantraden reed ik naar de parkeerplaats op de vijfde verdieping. Als er twee keer zoveel mensen dan gewoonlijk op de been waren, viel ik minder op in de massa. Ik keek op mijn horloge. Ik was ruimschoots op tijd.

In de cabine van mijn jeep, die nauwelijks te zien was op de donkere parkeerplaats, trok ik mijn donkerblauwe schoonmakersuniform aan en zette een van mijn nepbrillen met een dik montuur op. Ik bond mijn door de zon gebleekte haar in een strakke paardenstaart en stopte die weg onder een bijpassende uniformpet. Ik deed een wit mondkapje voor, stak mijn handen in gele rubber handschoenen die tot aan mijn ellebogen reikten en klemde mijn naambordje aan mijn broekzak. Op het eerste gezicht maakte ik een professionele indruk, maar iemand met een computer zou er snel achter komen dat Edmund Dantes niet in het ziekenhuis werkte en er nooit had gewerkt. Natuurlijk was ik niet van plan te wachten tot iemand zou ontdekken dat Edmund Dantes eigenlijk de graaf van Monte Cristo was en niet iemand die op de schoonmaakafdeling werkte. Ik haalde oordopjes van onder mijn hemd tevoorschijn en liet ze over mijn kraag hangen, terwijl het losse eind onder mijn hemd bleef zitten. De afgelopen tien jaar was de beveiliging van het ziekenhuis uit voorzorg flink opgevoerd. Ze bestond uit tientallen vierentwintig uur per dag opererende HD-camera's en een heel leger beveiligingsmedewerkers. Om daarmee om te gaan moest je weten waar zij waren, wanneer je je moest omdraaien, je pet naar beneden moest trekken of dicht bij de muur moest blijven. Natuurlijk is de beveiliging geen verklaring voor mijn vermomming, maar die had jarenlang gewerkt en zou blijven werken zolang ik de aandacht niet trok en niet meer opviel dan de ruim duizend andere werknemers in het ziekenhuis.

Meestal letten mensen niet op. Wetenschappers hebben ooggetuigenverslagen van bankovervallen bestudeerd. Zelden zijn

twee of meer getuigen het erover eens wie de bank eigenlijk beroofde, wat voor kleren die persoon droeg, wat hij of zij meenam en zelfs niet of de overvaller een man of vrouw was. In feite is het dus helemaal niet zo moeilijk onzichtbaar te blijven. De afgelopen tien jaar heb ik heel wat geleerd van de kunst om zichtbaar te zijn, maar niet gezien te worden. Het is mogelijk. Je moet alleen een beetje oefenen.

Op de begane grond pakte ik een geel vuilniswagentje dat voor een laadperron geparkeerd stond. Het was ongeveer zo groot als een Mini Cooper en zag eruit als de laadbak van een speelgoedshovel. Ik leunde ertegen en reed het wagentje naar de dienstlift, waar ik met mijn rug naar de eerste camera ging staan. De kar had verschillende functies voor mij: hij gaf me een excuus om hier te zijn, want de meeste mensen stellen geen vragen aan iemand die de vuilnisbakken leegt. Verder kon ik er mijn jas in opbergen tot ik die nodig had, en had ik iets om me achter te verbergen. Ik kon de kar ook gebruiken om de doorgang te blokkeren tussen mij en iemand die me achterna kwam, maar daarvoor had ik het ding nog nooit nodig gehad.

De kinderafdeling lag op de derde verdieping. Op iedere verdieping ging de bel terwijl de camera de bovenkant van mijn hoofd filmde. De deuren gingen open en de geuren overvielen me. Ik ademde in, verwelkomde de herinneringen, ademde uit en weer in.

Het River City Kinderziekenhuis staat bekend als een van de beste van het land – dat geldt ook voor het personeel. Wat ze hier doen, is niet zo gemakkelijk te meten, omdat kinderen geen gemakkelijke patiënten zijn. De meeste komen hier binnen met twee ziektes – één waarvan je een diagnose kunt stellen en één waarvan je dat niet kunt. Artsen weten dit en beginnen met de eerste soort en daarna graven ze langzaam dieper, naar de echte wond. Zo geven ze kinderen weer een reden om te lachen als er eigenlijk weinig reden tot lachen is.

Het werk vordert maar langzaam. Pijnlijk langzaam. En de uitkomst is niet altijd positief. Ondanks hun staat van dienst, de technologie en al hun goede bedoelingen zijn er wonden die medicijnen niet kunnen helen.

Daarom ben ik hier.

Ik had alle cadeautjes in bruin papier verpakt, er een rood lint omheen gebonden en er een eenvoudige kaart – een vierkant stuk papier met een voorgedrukte tekst – aan vastgemaakt. Op elk ervan stond: *Gelukkig kerstfeest. Ik vond dit op mijn schip en dacht dat jij dit misschien wel leuk zou vinden. Beterschap. Ik ben op zoek naar nieuwe vriendjes. Je bent altijd welkom op mijn schip. Piet Piraat.* Ik deed er een cadeaubon bij van de yoghurtwinkel op de begane grond van het ziekenhuis. Voor vijftig dollar konden ze maandenlang yoghurt kopen en omdat de meeste kinderen wel wat extra pondjes konden gebruiken, was het een goede keuze. Tommy, de eigenaar van de yoghurtwinkel, was een grote kerel met een dubbele kin, die er als de Kerstman uitzag, met handen die zo groot waren als berenpoten en een stralende glimlach van oor tot oor. En omdat hij een echte knuffelbeer was, knuffelde hij iedereen die een voet in zijn winkel zette. Als de kinderen niet van yoghurt hielden, dan kregen ze in ieder geval een knuffel. De meesten kregen beide – met twee lepels gombeertjes of koekkrumels.

Ik verliet de dienstlift, manoeuvreerde de wagen langs een zusterpost, ging dicht bij de muur staan en leegde de eerste vuilnisbak. Ik nam de tijd: langzaam, met gebogen rug en een beetje mank lopend deed ik mijn werk. Ik keek niemand aan en nodigde niemand uit mij aan te kijken of me aan te spreken. Bij de derde vuilnisbak zag ik dat de verpleegkundigen bij de balie vandaan liepen en draaide ik me negentig graden om in de richting van de bibliotheek.

Op deze afdeling zijn hoeden heel belangrijk. Ze zijn niet verplicht, maar aan de muren hangen hoedenhaakjes en bijna

iedereen draagt er één, en lang niet iedere dag dezelfde. Er zijn er letterlijk honderden. In alle soorten en maten, voor alle karakters en temperamenten. Van cowboyhoeden in alle mogelijke stijlen tot honkbalpetten, van verentooien tot zonnekleppen, van schildershoeden tot bivakmutsen, van baretten tot mutsen en ga zo maar door; de afdeling barst van de hoeden. Het begon jaren terug toen een van de patiënten, een meisje, een grote, flamboyante paarse hoed met een pauwenveer erop begon te dragen. Het duurde niet lang voordat haar voorbeeld werd gevolgd. Als haar werd gevraagd waarom ze die hoed droeg – wat vaak gebeurde, en meestal op televisie – raakte ze de veer aan en zei ze met een brede glimlach: ‘Omdat mijn verbeelding veel groter is dan wat ik zie.’

Er waren veertien nieuwe kinderen op de afdeling, plus de twaalf die er al lang genoeg waren om tekeningen aan de muur te hebben. Bij elkaar 26. Inclusief verpleegkundigen en ander personeel had ik op 47 gerekend. Sommige kinderen waren er, evenals het personeel, al heel lang, zodat ik wist hoe ze heetten. Over anderen, zoals de nieuwe kinderen, wist ik nog maar weinig. Het had me maanden en een aantal reizen hiernaartoe gekost om erachter te komen wie ze waren.

Toen ik de speelkamer binnenkwam, zaten Grant, Randy en Scott op een spelcomputer te spelen. Uit de lichaamstaal van de jongens maakte ik op dat Randy aan de winnende hand was. Raymond en Grace Ann lagen bij de deur te lezen. Lewis en Michelle zaten aan tafel te dammen. Andrew stond, in zichzelf mompelend, door het raam naar de rivier te staren. Anderen zaten of lagen op zitzakken, stoelen met verstelbare rugleuning en banken die in de kamer stonden. De meesten droegen een hoed en hun keuze was even verschillend als ze zelf waren.

Ik keek de kamer rond, nam alle gezichten in me op en ging in gedachten mijn lijstje nog een keer af.

Grant was acht, droeg vaak een pyjama in camouflagekleuren,

hield van macaroni met kaas en kipnuggets van McDonald's en wilde wonen in een huis op palen met een schommel in iedere kamer. Voor hem had ik een paar boeken van Gary Paulsen meegebracht. *Neergestort* en *Terug*.

Teresa was twaalf, hield van gebakken okra en kip, wilde later in Italië gaan wonen, hield niet van injectienaalden en had veel tekeningen in haar kamer hangen, vooral van kastelen. Allemaal met een prins op een wit paard. Voor haar had ik *Arthur, koning voor eens en altijd* en *Prinsessenacademie* meegenomen.

Randy werd tien, hield van cheeseburgers, Nike-schoenen, de muziek van Justin Bieber en had een knuffelleeuw op zijn bed liggen. Voor hem een verzameldoos met de *Kronieken van Narnia*.

Raymond zou binnenkort veertien worden, wilde in een onderzeeër wonen of op een boerderij met crossmotors, zou op een dag graag weer kunnen lopen en wilde nieuws-presentator worden. Hij had een levendige fantasie. Een echte boekenwurm. *In de ban van de ring* had ik voor hem gekozen. Ook een verzameldoos, en ik deed er ook een ouder exemplaar bij van zowel *De Hobbit* als *De Silmarillion*.

Grace Ann was dertien. Ze wilde contactlenzen en daarna een ooglaserooperatie, gevolgd door plastische chirurgie om haar neus kleiner te maken, want ze wilde actrice worden. Ze was dol op Oprah, maar waar ze het meest naar verlangde was dat ze geen rolstoel meer nodig zou hebben. Voor haar koos ik *De kleur paars* en *Juwel*.

Hoe oud Steve was, wist ik niet precies. Dertien misschien, te oordelen naar de puistjes op zijn wangen. Hij was ijverig, droeg een bril en liep altijd met een koffertje rond, waarvan ik niet wist of er iets in zat. Hij had het erover dat hij rechten wilde gaan studeren, net als zijn vader, die hij, naar ik vermoedde, uit zijn duim had gezogen. Voor hem nam ik een paar thrillers van John Grisham mee, waaronder *De jury* en *Achter gesloten deuren*.

Scott moest een jaar of tien zijn en droeg iedere dag een riem met twee holsters als hij naar chemotherapie ging, dus had ik acht cowboyboeken uit de serie over de Sacketts van Louis L'Amour voor hem bij me.

Isabella was nog maar vijf, dus voor haar had ik twee boeken met uitklapbare illustraties meegenomen: *Belle en het Beest* en *Nemo*.

Het is niet moeilijk om achter al deze informatie te komen. Ieder kind had zijn of haar wensen, dromen, voorkeuren en hoop beschreven in een opstel dat een van de verpleegkundigen naast hun foto op de deur had gehangen.

Ik zette de kar tussen de kerstboom en de camera aan de muur en leegde de dichtstbijzijnde vuilnisbak heel nadrukkelijk. Nadat ik er een lege vuilniszak in had gedaan, legde ik de cadeautjes onder de boom, waarbij ik ervoor zorgde dat mijn bewegingen door de kar werden verborgen voor de camera. Daarna draaide ik me om en begon ik behoedzaam aan de terugtocht. Ik had maar één simpele regel, die ik nooit brak: ga naar binnen, doe wat je moet doen en maak dat je wegkomt. Blijf nooit rondhangen. Frankenstein was veilig achter de stapel hout zolang hij zich niet verder waagde. Maar je op kerstavond achter een vuilniskar verbergen was een stuk lastiger.

Ik duwde de kar voor me uit, waarbij een van de wielen piepte. Dat trok Andrews aandacht. Hij draaide zich om, keek me aan en zei met een flauwe glimlach: 'Vrolijk kerstfeest.' Hij had zijn knieën opgetrokken tot zijn borst. Hij was iets aangekomen. Het stond hem goed. Zijn haar begon weer te groeien. Vlak onder het sleutelbeen zag ik de port-a-cath opbollen onder zijn T-shirt. Ik knikte en zweeg.

Ik nam de tijd en observeerde alle kindere vanuit mijn ooghoeken. Ik zag veranderingen. Vooruitgang. Achteruitgang. Groei. Gewichtsverlies. Dit waren de chronische gevallen. De kinderen die het misschien niet zouden redden. De kinderen van de posters. De 'Ik wil overal zijn behalve hier'-kinderen.

De laatste vuilnisbak. Ik ging de bibliotheek binnen, boog me over de kar heen en liet mijn blik over de planken glijden. Mijn oude vrienden fluisterden naar me. De meeste mensen die een bibliotheek binnenkomen, horen helemaal niets. Niets anders dan een griezelige stilte. Als ik tussen de planken sta, hoor ik duizenden stemmen tegelijk. Iedere stem nodigt me uit. Fluisterend en hees.

Voor mijn voeten doken blauwe sloffen op. Het was Sandy. Ze was negen. Rood haar, sproeten en allergisch voor bijna alles op deze planeet. Twee keer was ze door een anafylactische shock in coma op de ic beland. Voor haar had ik de *Kronieken van het betoverde bos* en *Anne van het Groene Huis* achtergelaten. Ook zij droeg een wit kapje voor haar mond. Ze trok aan mijn broek en wees: 'Wilt u die even voor me pakken, meeneer?' *De tovenaars van Oz* stond boven mijn hoofd. Ik strekte mijn arm uit en trok het tussen de andere boeken uit. De versleten omslag en het vertrouwd gevoel. Ik herinner me nog goed waar ik het heb gekocht. Waar dat precies was.

Ik reikte het haar aan en knipoogde. Ze giechelde en verdween weer naar de speelkamer. Terwijl ik een nieuwe vuilniszak in de afvalbak deed, vroeg ik me af wat de tovenaars zou hebben gezegd als de tinnen man hem had verteld dat hij allergisch was voor de Smaragden Stad.

Ik besloot te vertrekken en tegen de tijd dat ik bij de deur was, had Michelle Lewis bij het dammen verslagen en liep ze naar de boom. De lintjes trokken haar aandacht. Ze hurkte neer, tastte onder de boom en trok de stapel cadeautjes naar zich toe. 'Hé! Kijk!'

De kinderen schaarden zich om haar heen. Michelle speelde voor Kerstman en deelde de cadeautjes uit. Ik bleef treuzelen, opende een vuilniszak en deed die toen weer dicht. Ik probeerde te doen alsof ik met iets nuttig bezig was.

Ik heb het leven niet altijd van een afstand gevolgd, vanaf de zijlijn. Er waren tijden dat ik er midden in stond. Dat ik

hevige emoties onderging. Met volle teugen van het leven genoot. Elk moment intensief beleefde. Risico's nam. Dit was niet een van die tijden. Dit was een goedkoop surrogaat, maar dichterbij het leven kon ik niet komen.

Ik zou mijn pet en masker af willen zetten en me willen ontdoen van de naam die de mijne niet was. Ik zou midden tussen de kinderen willen gaan zitten, terwijl de buitenbeentjes om me heen als mikadostokjes over elkaar heen rolden. Ik zou een van de versleten boeken willen openen en willen voorlezen, en de woorden laten doen wat medicijnen niet kunnen en nooit zullen doen. Als enige van de zes miljoen soorten op deze planeet heeft de mens de taal. Woorden. En niet alleen dat – en dit zie ik als bewijs voor het bestaan van God – we rijgen deze symbolen aan elkaar en schrijven ze op. Daar nemen ze een eigen leven aan en ademen ze buiten ons. Verhalen zijn als verband voor de verbrijzelden. Als zalf voor de zieken. Het kleed waarop we ons leven schrijven. Waarop we de lichamen van de stervenden en ongebornen leggen. En als ze eerlijk en waar zijn, niets verbergen, alles onthullen, zijn ze als een kolkende rivier en weten degenen die haar bevaren dat ze iets te geven hebben – dat ze nog niet leeg zijn.

Critici beweren dat de tong een bloeddorstige slachter is die vloekt, hakt, kwaadspreekt en veroordeelt – en littekens, ravage, verbrijzelden en verslagenen achterlaat. Toegegeven, verhalen zijn een tweesnijdend zwaard, maar dat ligt aan de hand die de pen bestuurt, niet aan het woord zelf. Niet alle verhalen spugen, duiken in elkaar en vluchten weg. Sommige bestormen het kasteel. Haasten zich naar binnen. Slaan een brug. Omarmen. Vertellen geheimen. Delen hun schaamte. Keren terug. Verhalen baren onze dromen en voeden het enige wat nooit sterft. Dat geldt voor ons allemaal – zelfs voor hen die zich verbergen achter maskers, karren en namen die niet de hunne zijn.

Andrew sprak als eerste. Zijn stem klonk opgewonden. 'Hé!